

skulde leve i denne Stilling hele deres Liv. Naar man kan paavise, at Lønningen for de Menige er for lille, da er det rigtigt at sætte den op; men hvad skal man herved gaae ud fra? Skal man gaae ud fra, at den menige Mand og Undercorporaterne ikke skulde have Mere end absolut nødvendigt for at kunne leve saaledes, som en Arbeidsmand i Almindelighed lever, eller skal man lønne dem saaledes, at de kunne leve noget nær under de samme Vilkaar, som de tidligere have gjort i deres private Stilling? Vilde man gaae ind paa denne sidste Anskuelse, troer jeg, det vilde være vanskeligt at bestemme, hvilken Løn man skulde sætte; og vil man derimod gaae ud fra Rigtigheden af den første Anskuelse, da drister jeg mig til at paastaae, at Soldaten kan leve for den Løn, han nu har. Jeg troer at burde nævne et Par Exempler, hentede fra mange Mars Erfaring, idet jeg ikke eengang, men flere Gange har havt Vellykke til at see, hvorledes man kan leve for den reglementerede Lønning. Jeg har til Exempel mange Gange engageret unge Mennesker fra 15 til 17 Aar som Hornblæsere — disse unge Mennesker vare altsaa i en Alder, hvor man har stærk Appetit og skal have nærende Kost —, og ved at tage dem under Armene og sørge for, at de bleve anbragte i Kost, har man ikke alene kunnet staffe dem sund og nærende Føde, men ogsaa kunnet opklæde dem, ja endog kunnet staffe dem en Violin, en Clarinet eller et lignende Instrument, for at de kunde uddanne sig i Musik; og dette er naaet uden noget Tilskud, alene ved Hjælp af deres Lønning; ganske vist have de saa ikke havt Lommepenge, ikke Noget at bruge til Forskielser. Af dette Slags har jeg i min Praxis ikke havt 1, men jeg kan paavise 6—7—8 Exempler i denne Retning. Jeg skal nævne et andet Exempel. Det hænder sig eengang imellem — det er Gud stee Lov kun sjældent —, at der blandt Recruterne er et eller andet Subject, som i Grunden møder aldeles nøgen; hvad han har paa, maa trækkes af ham, og naar han da er bleven iført ordentlige Klæder og er bleven sat paa ordentlig Kost, saa har jeg flere Gange havt den Tilfredsstillelse, at en saadan Mand, naar Tjenestetiden har været forbi, er kommen hen og

har takket mig, fordi jeg, som han sagde, havde gjort ham til et Menneske; han søgte nu, at han var en Karl, og at han var bleven ganske anderledes end før; han kunde nu arbejde, og han kunde spise, — thi det er ogsaa Noget, som de ofte ikke forstaae, da de ikke ere vant til at faae varm Mad. Kort sagt, saadanne Folk føle sig, efterat være undergaaede en saadan Behandling, som ganske andre Mennesker, og det opnaaes alene gennem Menigmands Lønning. Spørgsmaalet er altsaa: Skal man gaae hyberligere og tilfredsstillende andre Fordringer, der kunne stilles af den Deel af Befolkningen, der møder som Recruter? Ja, hvor skal saa Grændsen være? Den troer jeg bliver meget vanskeligt at drage. Derimod er der en anden Tanke, der har været udtalt, og som jeg ikke skal nægte har tiltalt mig, og det er, at, naar Børnepligtsbyrden ikke er eens for Alle, men enkelte af de Børnepligtige komme til at ligge længer inde til Tjeneste end andre, f. Ex. naar de blive tagne til Undercorporaler, saa skulde der for den Tid, de saaledes ligge længer inde, ydes dem et Penge-tillæg. Jeg troer ikke, at der derved vilde blive gjort et nær saa dybt Hul i Statskassen som ved de her foreslaaede gennemgaaende Tillæg til de Menige. — See vi hen til Underofficerernes Lønning, saa vil det ikke kunne nægtes, at deres oeconomiske Stilling er bleven forbedret, men jeg kan ikke Andet end fremhæve, at jeg troer, at man staaer i den Formening, at den er bleven dette i en større Grad, end Tilfældet virkelig er. Det har altid været meget vanskeligt at beregne, hvad en Underofficer har at leve af, og dette navnlig paa Grund af, at der, som omtalt af den ærede Minister, har været saamange forskellige Lønningsmaader for dem; Noget have de faaet i Penge, Noget in natura; de have faaet Stillingsspenge — hvis Værdi det jo ikke har været godt at ubregne —, de have fremdeles faaet Quartierpenge osv., saa det har altid været meget vanskeligt at sige, hvad en Underofficer har havt at leve af. Naar vi imidlertid tage den Beregning, der er opstillet i Motiverne til det oprindelige Lovudkast, og sammenholde den med de nu foreslaaede Lønningsfatser, hvorledes vil det saa stille sig? Motiverne til § 3 vise,